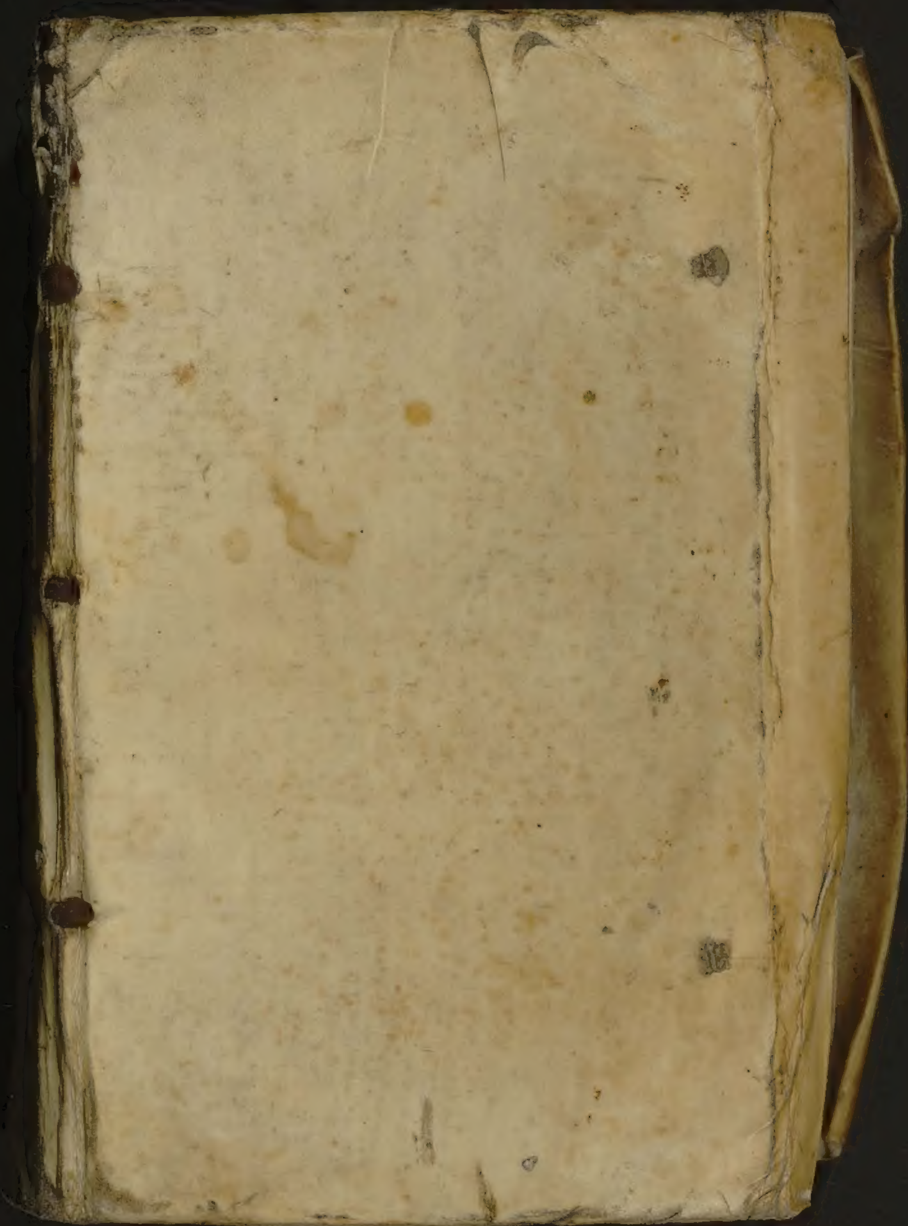

1727
1520
207

LIBELLVS.

D. Antonij Nigri.

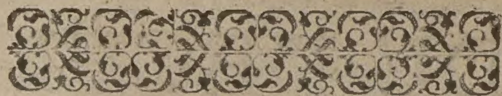
DE DECEM PRAECIPVIS ERRORIBVS, ET ABVSIbus, propter quos apud nonnullas gẽtes præclara Medicinæ ars, Mulierculis, Judæis ac impostoribus, veluti prædæ relicta, miseréq; infamata, constuprataq; jaceat.

RANZOVIANIS impensis in lucem revocatus & ab interitu vindicatus.

HAMBVRGI

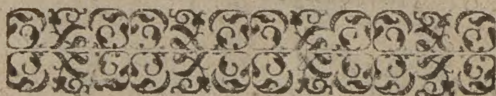
Excudebat Jacobus Wolfius.

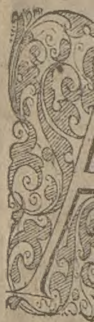
Anno M. D. XC.

LAVRENTIVS MOLLERVS CANDIDO Lectori.

QVi cupis ingenuè varias cognoſcere cauſſas
 Cur medica ars paſsim turpe relicta jacet,
Et quibus eveniat cauſſis, relevetur vt eger,
 Hec lege judicio dogmata culta pio,
Quod referunt etenim ſpatioſa volumina multũ
 Hoc breviter mira dexteritate monent.

AD CANDIDVM LECTOREM ANTONIUS Niger Medicus, Physicus Brunſuicenſium.

Dmonitum te eſſe volo initio, candide Lector, me ad libelli hujus editionẽ nulla maledicendi libidine, nullaq́ʒ graſſandi in famam alicujus gentis cupiditate, ſed ſolo veritatis indicandæ ſtudio eſſe impulſum. Scio enim quamvis nationem virtutes ſuas habere, ac ſua laude dignam eſſe, in nullóqʒ orbis terrarum populo non

reperiri viros cordatos, sed quoniam in confesso est, nonnullos esse homines, qui ut aliis in rebus omnibus & sapiant & rectè judicent, ita in medicamentis non æquè judicio valeant, magisq; abusu quàm usu delectati libenter se decipi patiantur, puto neminem futurum nobis tam iniquum, qui nostram hanc in manifestandis abusibus exhibitam operam, non in beneficii potius quàm injuriæ partem sit accepturus. Quanquam verò me non lateat, majorē esse errorum ac temeritatis molem, quàm ut ullo conatu amoveri, altioresq; radices actas, quàm ut calamo meo vel labefactari, nedum extirpari poßint, visum est tamen faciundū,

ut vel

ut vel paucißimos, quibus non omninò frigidus crassusq; circum præcordia est sanguis, ab errore vindicemus. Multitudini hæc non scribimꝰ, quam, quò magis ratione postules mansuefacere, eò vehementius videaris ἐκβαρβαρῶσαι. Libuit autem ex immenso penè abusuū acervo præcipuos aliquot sigillatim promere, ac separatim ante oculos constituere, in quibus detegendis si quid liberius in impostores, qui se pro medicis venditant, dixero, benedictum id veriùs quàm male dictum æquus rerum æstimator judicaverit.

PRIMUM IGItur ex abuſibus medicam artem infamantibus locum obtinet, ea quæ ex inſpecto lotio abſente ægroto fit divinatio Hanc ſordidi lucelli aviditas invenit, adfert enim, ſi non amplum, certè quotidianum vectigal, cujus dulcedine ineſcati agyrtæ, recutiti, & aniculæ nihil non comminiſcuntur, quo ſtolidis imponant ac fucum faciant, ibi tum ampliſsimus mendaciis patet campus, in quo ingenia eorum excurrant atq; exerceantur,

ibi nova & inaudita morborum genera urinâ inſpectâ ſe deprehendiſſe dicunt, eáq; impudenter, quæ nec in rebus extant, quæq; ἀδύνατα ſunt, aſſerere audent. Et ut compendio dicam, mera ſomnia ac anilia deliramenta mirum quanto ſupercilio pro oraculis effundant, quantoq; conatu maximas nugas agant. Quas ſi vir intelligens audiat, non injuria dubitet, utram harum majore dignam odio exiſtimet, improbitatémne τῶν φενακιζόντων, an ſtultitiam τῶν φενακιζομένων. Ac quod meritò maximè indigneris dum iſti tanquam ex tripode neſcio quæ portenta va-

ticinantur, rem eò levitatis addu-
xerunt, ut præclara medicinæ ars μαντικῇ perſimilis eſſe videatur, ipſiq; pro hariolis magis, quàm pro medicis cognoſci poſsint, Qui plerumq; quidem falſa pro veris reſponſa reddunt, mireq; frigent augurando, interdum tamen vel mali dæmonis inſtinctu, vel fortuitò, vel arrepta conjectura aliqua ex urinam apportantis verbis, ſymptoma aliquod morbi afferentes rem acu tetigiſſe imperitis videntur. Quemadmodū enim, qui totum diem iaculantur aliquando ſcopum attingunt, & ſæpè iactātes aliquando Venerem jaciunt, ita & iſti u-

rinæ

rinæ contemplatores certas non nunquam conjecturas aliunde ducentes veri nonnihil adipiſcuntur, idq; omne ex urina ſe perſpexiſſe ſimulant. Quod longè ſecus eſt, Nam ſi totum etjam diem in lotio oculorum aciem defixam intentámq; defatigaveris, morbi genus ac cauſas ex eo perrarò, idq; obſcurè, deprehendes plerunq; nihil cogõſces prorſus. Alia longè alia ſunt, unde callidi ſycophantæ conjecturas capiunt, quibus nonnunquam rectè divinare videntur, ea ſi hic proferrem, nemo non liquidò cerneret, nihil eſſe facilius, quam hominibus decipi gaudentibus

os ſublinere. Sed quia & leviſſima ſunt, & oratonem nimis prolixam requirunt; conſulto prætermittam, & ad verum inſpiciendæ urinæ uſum quam breviſsime declarandum me conferam. Hujus itaq; inſpectio quæ ſit præſente ægroto non inutilis eſt ad affectus, qui hepar, venas, renes ac veſicam infeſtant, cognoſcendos. Eſt n: urina nihil aliud quam ſanguinis ſerum, quod in hepate gignitur, diſcernitur in renibus, & per meatus, qui οὐρητῆρες dicuntur, in veſicam derivatur, excernitur q; tandem inde per ejus collum. Quod ſi verum eſt, ut nemo ſanæ mentis

tis

tis eſſe negarerit, relinquitur certe urinam non omnium morborum, ut vulgo mentiuntur, eſſe ſignum, ſed eorum tantum affectuum haberi notam, qui in his partibus, quibus gignitur, & per quas tranſit conſiſtunt. Itaq; in febribus quidem lotium utile inſpectu eſt, concoctionem aut cruditatem morbi ſignificans, in aliis verò morborum quam plurimis obſcurum, incertum, mireq; fallax indicium affert. Nam & in Peſtilenti epidemia quæ anno poſt natum Servatorem noſtrum 1530. Brunſuigæ graſſata eſt, plurimas vidi urinas ſanorum lotio ſimillimas, quæ

adeo

adeo non fuerunt certum ſanitatis futuræ ſignum, ut partim eorum, qui eas minxerint, eodem die, partim poſtridie ſint elati. Sed quid verbis opus eſt? ſi ex matula morbi omnes cognoſcendi eſſent, Fruſtra Galenus nobiles illos περὶ πεπονθότων τόπων ſex libros, morborum ſigna complectentes, conſcripſiſſet.

SECVNDVS.

FOedum vero arti medicæ dedecus imprimit, & illa circumforaneorum anicularumq; impudentia, quæ purgandorum corporum rationem ſibi temerè arrogat, plæclaréq; tum purgata eſſe

eſſe corpora arbitratur, quum multas ac egregias cacationes, inſignemq; ventris proluviem commoverit, ignorans inter purgationem, et ventris ſolutionem differentiam permagnam eſſe, quam Hippocrates aphoriſmo ſecundo, ac vigeſimo tertio libri primi oſtendit, inquiens. Si talia purgentur qualia purgari oportet, confert, & leviter ferunt, ſin minus, contra. Dejectiones non multitudine ſunt æſtimandæ, ſed ſi talia dejiciantur, qualia dejici oportet. Quibus verbis apertè docetur, purgationem noxiorum tantum, & morbum facientiū humorū expulſi-

onem

nem eſſe, aliorum non item Siquidem igitur purgare non eſt idem quod temerè ventrem ſolvere, ſed noxium tantum ſuccum expellere, qui poteſt dubitari? Quin ſumma arte, ſummaq; cura & induſtria opus ſit, ut primum is qui morbi materia eſt humor, cognoſcatur, deinde cognitus convenienti pharmaco, minimeq; alieno tempore, & modo expurgetur, quæ res profecto tanta eſt, ut doctiſsimo cuiq; & peritiſsimo medico negotium faceſſat, ignoranti contra facilis videatur. Nihil enim non eſt proclire audaci imperitiæ, qua fretæ aniculæ ſuam colocynthida, ſuumq; tithymalum,

quam

quam esulam minorem, vulgo vocant, exhibentes, mirabiles sæpe cacationes creant, qua eadem armati circumforanei, & Tonsores nonnulli lethalia ex argento viuo catapotia, aliaq; id genus δηλητηρία id est mortifera pharmaca hominibus obtrudunt, quasiq; conjurati in salutem mortalium hostes una cum excrementis & animam exturbant. Violenta enim illa medicamenta, Galeno, libro secundo de elementis, teste, propriam tandem ac nativam solidarum partium humiditatem exhauriunt ἀναστοιχειοῦντα καὶ φθείροντα τὸ ζῶον. Quare non rarò fit, ut

cra-

carnificina illa verius quam medicina debilitati, & infracti non nulli, etiam si mortis periculo perfuncti sint, ac sanitatem videantur adepti, optatam tamen vitæ periodum complere nequeant, aliquotq; annis ante diem decidere soleant. Hæc præmia sæpenumero adfert, audax illa, quam dixi, imperitia, cujus mentionem facit & Thucydides inquiens ἡ ἀμαθία μὲν θρασεῖς, ὀκνηροὺς δὲ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται.

TERTIUS.

FRaudi prætereа Medicis esse solet ignorantia plurimorū, qui

qui neſciunt naturam morborum eſſe curatricem, Medicum verò naturæ adeſſe miniſtrum, id quod Hippoc: Libro ſexto Epidemiorum his verbis teſtatur. Naturæ ſunt morborum medici, Quodq; idem Galenus in arte medica confirmat inquiens. Natura horum omnium opiſex eſt, Medicus autem miniſter. Natura enim ſeu virtus ægroti, ea eſt, quæ morbi cauſſam ſeu materiam concoquendo & expellendo vincit interdum ſine ullo medici auxilio. At verò ſi morbi ſive cauſſam, ſive materiam concoquere, & expellere non poſsit, medicus laboranti naturæ ſubveniens in conco-

quendo, et expellendo fert auxilium, quo adiuta illa morbi victrix evadit. Sin autem prostrata jam penitus natura seu virtus fuerit ægroti, ut cum morbo prælium inire nequeat; frustra Medicus præsidia affert, frustra subsidio venit. Hæc si multis cognita & perspecta essent, minus profectò iniqui in medicos essent judices, minusq; calumniarentur artem, ubi desperata salute mors hominem occupaverit. Intelligerent enim in natûra ægri salutem, & mortem, immò verò in Deo Opt. Max. positam esse, medici tamen non contemnendum ministerium, nec vulgare videri debere officium, ut

qui

qui naturam cum morbo depugnantem ſtrennuè juvet, proinde in morborum curatione hunc ordinem obſervâri operæ precium eſt, ut in ea aliquid ſit primum, aliquid ſecundum, aliquid item tertium, primas enim DEO naturæ parenti meritò tribuimus, ſecundas naturæ, medico pulcrum eſt in tertijs conſiſtere. At verò homines quidam obeſi animo & ſtupidi, horum nihil intelligentes, à medico plus quàm ab homine requîri debet, exigunt, nec ſatis habent ſi is operam fidemq; præſtiterit, quin etjam eventum morbi, & periculum

præſtari ab eodem volunt, craſſá quadam, ne dicam, impia, DEI, & naturæ; oblivione capti.

QVARTUS.

IAm verò nec illud ſilentio eſt prætereundum, quòd præclaram medicinæ artem, cuj perdiſcendæ ne totius quidem humanæ vitæ curriculum ſufficere poteſt, homines nonnulli eſſe artem non intelligant. Si enim artem eſſe crederent, minimè á mulierculis, Iudæis aut alijs indoctis impoſtoribus pharmaca peterent, quos conſtat in arte medica, neq; præceptores

un-

unquam habuiſſe, neq; præcepta ulla didiciſſe, neq; laborem, neq; ſumptum, neq; tempus impendiſſe. Nam cum nulla ars ſine interprete & doctore & ſine aliqua exercitatione percipi poſsit, medicinam autem profiteantur circumforanei, vagiq; nebulones, & aquarum, ut vulgò loquimur, diſtillatores, qui neq; prima ejus rudimenta calleant, neq; theoreſin ullam cognoverint, ſed qui eclegmata tantum, quæ vulgò electuaria dicuntur, pilulas, & ſyrupos aliàq; compoſita medicamenta in pharmacopolijs expoſita, nomina re, ex ijſq; receptulas, ut vo-

cant, quaſdam fabricare noverint. Quis non videt eos medendi rationem artem non eſſe judicare? qui ejusmodi artifices & ferunt libenter, et pro medicis habent. Quæ enim uſitata ſunt in pharmacopolijs medicamenta, eorum nomenclatura ad faciendas receptas tribus menſibus facilimè ediſci poteſt, quam non nulli adſequuti intra paucorum menſium ſpatium derepentè medici prodeunt, nimirum Theſſali illius, quem Galenus libro primo methodi, inſectatur, diſcipuli. Itaq; eò res adducta eſt, ut Theſſalijs impoſtoribus artem brevibus terminis circumſcriben-

tibus

tibus, re autem vera miſeré infamantibus conſtuprantibuſq́;, omnia ſint referta, nequicquam Hippocrate vitam brevem, artem verò longam eſſe clamitante. Iſtorum inſcitiam non mediocriter etjam confirmarunt, qui practicas, ut vulgò vocant, latinas in Germanicam linguam converterunt. Pleriq; enim eas legentes remediis, quæ ſcripta invenerint, & credunt, & utuntur, rati ex ingenuis fontibus ſe bibere nativum liquorem, cum interim è limoſis rivulis impuriſsimiſq́; lacunis cœnum hauriant, erroriſq́; ac dementiæ compleantur. Verùm, eſto, (quod

tamen minimè concedi poteſt) falſi nihil contineant Germanici illi centones, facile tamen ex eis plus haurire mali quam fructus decerpere eſt; propterea quod Galeno libro primo & ſexto de compoſitione medicamentorum ſecundum loca, teſte, etjam optimorum pharmacorum citra methodum uſus nō ſolum non proſit, ſed frequenter etjam obſit, ſæpéq; non minoris periculi ſit, bona remedia indoctis tradere, quam inſano gladium.

QVINTVS.

Porro

POrro ſero vocari ad ægrotos medicum ex eorum quoq; numero eſt, quæ arti ignominiæ notam inurunt. Eſt enim quibuſdã in more poſitum, non antea vocare medicum, niſi æger animam agere incipiat, ipſeq; morbus ad ſtatum perveniat, in quo tandem accitus medicus ea auxilia quæ in principio, & augmento morbi afferri debebant, non poteſt adjungere, ægroto jam debiliore facto, quam ut majora remedia tolerare poſsit, tum præterea Hippocrate medicorum principe, in ipſo morbi vigore quietem præcipiente. Quo fit, ut medicus fruſtra tum advocatus

videatur, ut qui & ipſe ægroto, dum in ſtatu eſt morbus, nullo neq; præſidio neq; vſui eſſe poteſt, adſtans ſpectator potius, & commiſerator periculi quam ſublevator. Vbi igitur viderint ægroti amici medicũ ad conſilij inopiam redactum, induſtriamq; ei omnem ac facultatem conglaciaſſe, in quo uno arcem ſpei collocaverant quemq; miraculum aliquod ſubito editurum eſſe exiſtimaverant , de univerſa arte malé ſentire , ac medicum ipſum contemnere et contumelijs lacerare incipiunt , Qui ſuam ipſorum juſtius damnarent ſocordiam, accerſentes me-

dicum ubi jam extrema intentatur peſtis; atq; adeo tum, quum moriendi non medicandi tempus inſtat. Non. n. intelligunt quanti referat principijs obſtitiſſe, ac venienti occurriſſe morbo.

SEXTVS.

QVinetiam omnia rectè ac ordine agenti Medico ægroti quidam minimè parent, propriaq; conſilia ſequuntur, quod pernicioſiſsimũ eſſe, Hippocrates primó ſane aphoriſmo libri primi teſtificatur inquiens. Nec ſolum ſeipſum præſtare oportet

opor-

oportuna facientem, ſed & ægrum, & adſidentes, & exteriora: Quum enim in tribus tota ars conſiſtat, ut & Hippo. libro primo epidemiorum docet, in morbo, ægroto, & medico, adverſari morbo ægrotum una cum medico oportet. Si enim æger à morbo ſtans, medico adverſetur, actum eſt, vincitur medicus, duorum impetu hoſtium oppreſſus. At ſi morbo relicto ægrotus medico συμμαχὸν ſe conjunxerit, victoria triumphus ac ſalus expectantur. Verum ut ab ægrotorum delictis ad aſtantiū φιλοπραγμοσύνην veniamus, tantum abeſt ut ægro-

grotorum quorundam amici, cognati, cognatæve, medici consiliis stare soleant, ut ijs etjam omnino posthabitis rejectisq; suas certatim nugas, suaq; tantum experimenta ægroto obtrudant, medicorum non solum ineptæ simiæ; sed etjam ejus quæ ex recuperata salute accedit gloriæ æmuli, quam et plerumq; in se transmovent atq; præripiunt. Si enim æger revaluerit, medici operam verbis extenuantes aut callidè dissimulantes suæ industriæ, suisq; remediis id adscribunt. Sin autem mortem ille cum vita commutaverit, id medico acceptum refe-

referunt. Ita fit, ut neq; autoritatem sibi, neq; fidem, neq; rem, neq; gloriam, medici facere possint. Quæ etjam caussa est cur apud ejusmodi homines doctorum ac peritorum medicorum, aut nulli prorsus, aut paucissimi reperiantur.

SEPTIMVS.

CAEterum quid de promittendi levitate dicam? quæ ad extremam impietatem quam proxime accedit. Promitti enim quidam ægroti sibi salutem volunt, ac certum contra precium paciscuntur. Quibus non de-

desunt, qui de sanitate prolixé promittere audeant, modo pacta pecunia numeretur. Neutri istorum naturam veram esse morborum medicatricem, de qua in tertio abusuum ordine diximus, intelligunt. Naturam autem? immo ne DEUM quidem Optimum Maximum principem medicum esse credunt, qui ab homuncione misero certam salutem certa pacta mercede redimunt, non impij modo, sed etjam plane cœci brutiq; homines qui neq; humanæ naturæ imbecillitatem vident,

vident, neq; majorem quam equus aut mulus cognitionem Dei habent, cujus quum in rebus cunctis omnipotentia ac misericordia longe major est, quam ut humanæ mentis captu comprehendi, humanæq; vocis præconio ebuccinari possit, tum verò in ægrorum angoribus, & morbis depellendis, ita illustris, itáq; manifesta est, ut modo non oculis ac manibus teneri posse videatur. Et tamen non contenti sunt quidam si prudens medicus operam ac fidem suam pollicitus sit, aut auxilio Dei se curaturum promiserit, exigunt certam salutis

lutis

lutis promiſsionem, Dei mentione ſuppreſſa: Quod ſi ſupremum, qui in cœlis eſt, medicum reveritus, ſub hac conditione promittas, ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ, obſcurum tibi vultum oſtendit æger, eaq; voce abſterritus alium quærit medicum. Neq; tum illico non adeſt promiſſor ille, ac depeculator gloriæ DEI, qui recipiat ſeſe omnes, ſine exceptione, morbos percuraturum, atq; adeo etjam incurabiles, quos in Euangelicis libris ab uno Chriſto ſervatore noſtro divina virtute curatos fuiſſe legimus. Quare Chriſtianorum quidam cum gentibus conferri non meren-

tur, quibus, ut Plato in Alcibiade præcipit, diſciplinæ erat, omnibus rebus agendis, το ἐὰν θεὸς ἐθέλη, præfari.

OCTAVUS.

ACCedit eodem impietatis, incantamentorum perſuaſio, quoties ſiquidem difficilior cognitu, et curatu rariorve morbus inciderit, confeſtim clamitant ſe non morbo, ſed incantamentis vexari, idcircoq; libenter incantatorem aliquem accerſunt, qui tanquam clavo clavum trudens, artem repellat arte. Hoc impio errore nullus eſt alius uſitatior, magisve quotidianus.

NO-

NONUS.

SVpereſt ἀψικορία, peculiare nonnullis hominibus vitium, apud quos cumprimum novitatis gratiam exueris, nulla eruditione, nulla fide, nullaq; artis peritia, te ita commendabilem reddes, quin novos identidem medicos, quantumvis rudes, & indoctos quærant, eoſq; præcipue admirentur qui quam maxime ignoti ſint ac peregrini, quiq; ob aliqua flagitia capitalia profugerint, aut æris alieni cauſa ſolum verterint, nihil artis habentes, præter paucula experimenta, quibus dum penitꝰ confi-

dunt, multas ſæpe fortes animas orco demittunt: Experimentum enim, & periculoſum, & fallax eſt, ut Hippocrates primo aphoriſmo libri primi præmonuit: periculoſum quidem, propter materiæ præſtantiam, Neq; enim ſicut artium mechanicarū, ita & medicinæ materia ſunt, lateres, lutum, rudera, ligna, lapides, tegulæ & coria, quæ ſi experiundo etjam plane confregeris ad nihilumq; redegeris, error minimè gravis cenſetur, quū in corpore humano periculum non fiat ſine periculo, malaq; experientia totius animalis interitu luenda ſit: Fallax vero eſt, quum

pro-

propter alia, tum maxime propter *ἰδιοσυγκρασίαν* Hippocrati & Galeno, proprietatem individualem recentioribus medicis appellatam. Quum enim duo homines non reperiantur, qui ejuſdem per omnia ſint temperamenti, qui fieri poteſt ut eadem omnibus victus ratio conveniat? idemq; experimentum omnes juvet? Hinc profecto & tritum illud imperitorum lemma, quam ſtultum ac falſum ſit, apparet, qui dictitant profuiſſe experimentum Petro, profuturum igitur eſſe & Paulo, non intelligentes variari remedia oportere, non ſolum pro

novem temperamentorum diversitate, proq; ætatis, sexus, regionis, consuetudinis, temporis, & aëris ratione, Sed etjam pro eo, quod cuiq; mortalium proprium inest, temperamento, quod ἰδιοσυγκρασίαν appellari Græcis diximus.

DECIMVS.

AD extremum, nec canonica medicandi ratio observari potest, apud nonnullos, qui quum purgari postulant, syruporum, ut vocamus, aut aliorum ejus modi pharmacorum, quæ humores extenuant & incidunt, atq; ad expulsionem præparant,

vias-

viasq; aperiunt, usum plane abhorrent, unicoq; haustu defungi volunt, quasi vero universa morbi materia, quæ interdum, & multa est, & longo tempore contracta, unica potione, subito ac violenter expelli debeat. Ita fit: ut plerumq; materias crudas expurgare cogamur, eaq; non raro incommoda sequantur quæ crudorum humorum commotionem comitari solent, præceptaq; Hippocratis negligantur, qui in vigesimo secundo aphorismo libri primi, concocta tantum purganda, cruda vero minime esse movenda, Et aphorismo nono libri secundi, Corpora

pora cum quiſpiam purgare voluerit fluida prius eſſe facienda, ſapienter docuit. Horum præceptorum cum nulla ratio habeatur, eo res rediit, ut ſyrupi vel pauci parentur, vel parati in pharmacopoliis corrumpanтur, in quibus et ipſis ἄτακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα ἅπαντα. Quam rem quum mecum in animo cogito, nequeo ſatis demirari tam miſerabilem humani judicii cæcitatem, adeoq; craſſa obductas caligine hominum mentes eſſe poſſe, Vt quum fortunæ bona, divitias et facultates, ſumma ope ac ſtudio quærere, & conſervare vigilent, peneq; finem bono-

rum

rum ſtatuant, de corporis bonis adeo nihil laborent, nihilq; ſollicitudinis habeant, ut in Pharmacopoliis inſtruendis, ubi jam non aguntur pecuniæ aut fortunæ, Sed ubi corporis ſalus, vitaq; ipſa agitur, plane dormitare, nullamq; ſeriam videantur operam collocare. Quaſi morte obita opes ſecum in Charontis cymbam deportaturi, eiſq; Cerberum ſint placaturi. Sed hic eſt ſatius receptui canere quã huic ulceri unguem admovere, juſtus enim dolor fortaſſe me tranſverſum raperet, neq; diutius pateretur, intra modeſtiæ limites teneri orationem.

τέλος.

TYPOGRAPHVS lectori, S.

Quum alioqui vacaturæ essent aliquot paginæ, judicavi me bonis rem gratam facturum, si hujus authoris Epigrammata nonnulla hactenus vel non edita, vel ævo pene perdita adjungerem: tu illis amice lector fruere brevi ejusdem exhortationem ad liberalium artium studia Deo *benè juvante visurus & vale.*

IN ORGANA TEMpli Brunsuicensis ad S. Magnum.

Accen-

ACcensus nablii chordis Helisæe volebas
Fatidicum Domini munus obire tui.
Et Saulo regi Cacodæmona sæpe fugavit,
Flexanimæ David plectra movens citharæ.
Ergo vel sanctis quondam dilecta prophetis
Musica, sit templis non aliena sacris.

ALIVD.

IN CVSTODIAM Brunsuicensem quæ a Leonib: nomen habet.

Quæ

Quæ truculentorum custodia clausa leonum
Turris eram, carcer sum modo facta reis.
Quos non lex hominum cohibet, sed sæva ferarum
Vis effrenatos in scelus omne rapit.

ALIVD.

IN EDVARDVM Leum proscindentem Erasmũ Roterodamum quod pene puer lusit Erphordiæ sub Eobano Hesso præceptore Anno 1520.

Qua-

Qualicunq; Leus nomen rationē
paretur,
Non referre putat, nomen habe-
re cupit.
Nunc id habet, ſed quod mihi non,
vel Heroſtratus, optem,
Nec, tibi qui Macedon fata
Philippe tulit.

Antonius Niger
Vratiſlavi-
enſis.

E R-

Errata typographica sic corrigenda ſunt.

A. 2. facie b. linea 5. lege medicamentis ſumendis.

A. 3. lin: 4. Vindicemus, atq; ad verum medicinæ uſum traducamus.

a. 4. b. lin: 13 efferentes.

a. 5. lin: 14. quibus adjuti.

Ibidem b. lin: 2. orationem.

ibidem lin: 8. quæ fit.

a. 6. lin: 1. negaverit.

a. 7. b. lin: 17. proclive.

a. 8. b. decidere.

ſic

medi-

atq; ad
aduca-

m.

NA

POT

REG

GU

VBI I

CON

chium in

vvald

Uni

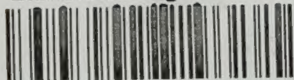
pruder

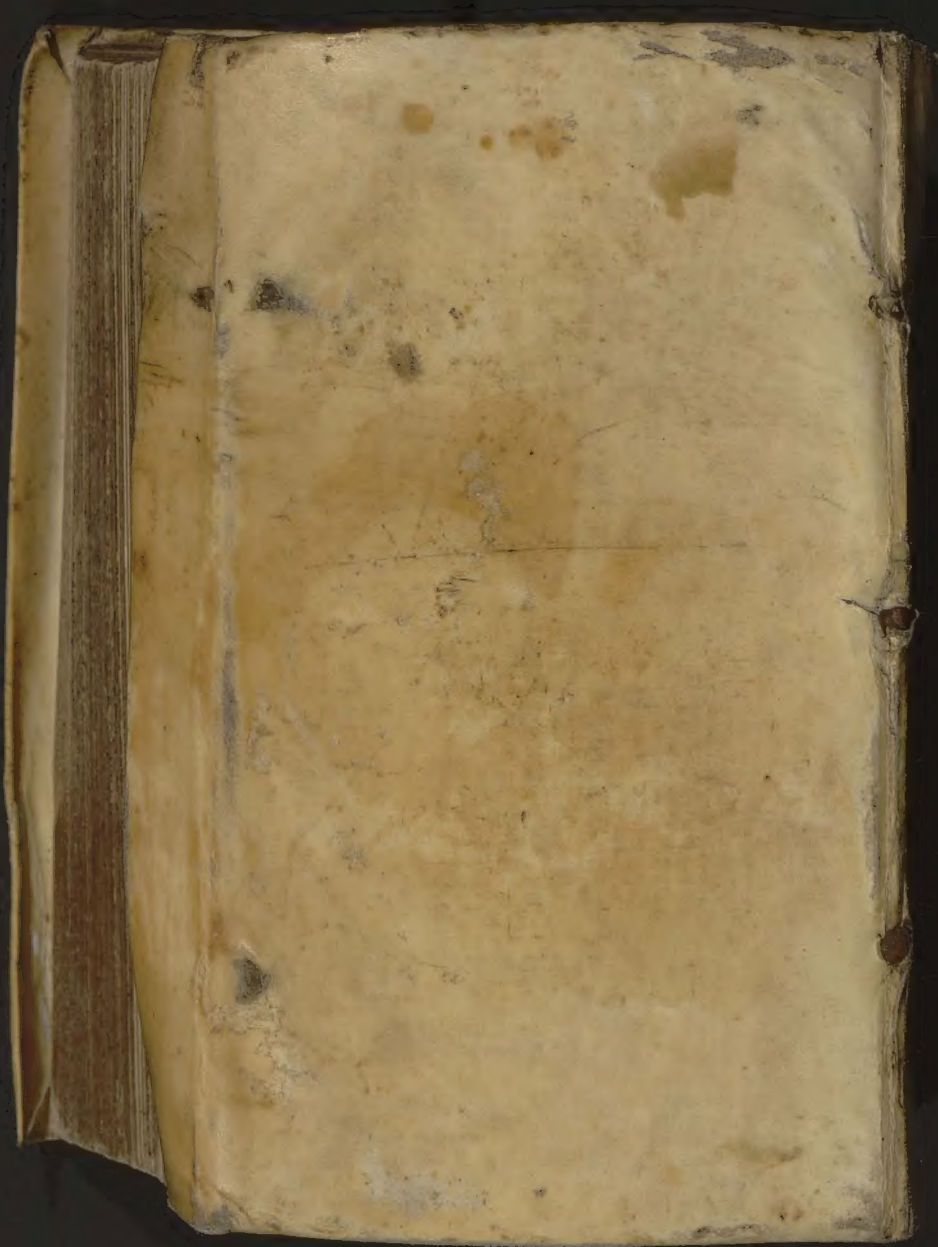
ſtudio

carum

ſummo

Mar

Descensu [illegible]
[illegible] [illegible]
Descriptio fontium
[illegible] [illegible]
Bona [illegible]
[illegible] [illegible]
Sanitatis [illegible]
[illegible] [illegible]
De [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
De [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Tractat [illegible]